

роботи лише з допомогою дорослих, їм важко співставити результат і способи його отримання.

Також у таких дітей спостерігається загальна неорганізованість та імпульсивність. Вони не виявляють стійкого інтересу до навчання, пізнання, безініціативні, неорганізовані, часто відволікаються, не прагнуть виправляти свої помилки (Миронова, С.П., 2010).

Висновки. З огляду на вищесказане постає нагальна потреба подальшого вивчення пізнавальної сфери молодших школярів з когнітивними порушеннями та визначення шляхів її корекції. Це і стане предметом наших подальших досліджень.

Список використаної літератури:

1. Гаврилов, О.В., (2019). Особливі діти в закладі і соціальному середовищі: *навчальний посібник*. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 308 с.
2. Миронова, С.П., (2010). Основи корекційної педагогіки: *навчальний посібник*. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. 264 с.
3. Синьов, В.Н., Матвеева, М.П., Хохліна, О.П., (2008). Психологія розумово відсталої дитини: *підручник*. Київ: Знання. 359 с.

**ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ
ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ
ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
УДК 373.29.015.3- 056.26**

*Кимач Ольга Олександрівна,
студентка спеціальності 053
«Психологія»
другого (магістерського) рівня
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Демократичні зміни у суспільному житті України зумовили нове бачення та переоцінку підходів до сфери освіти. Прогресивна освітня тенденція визначає соціальну інтеграцію дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітній простір.

Актуальність дослідження. Організація навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату є важливою на сучасному етапі розвитку освіти.

Однією з умов, яка забезпечує ефективність шкільного навчання в умовах інклюзивної освіти є формування психологічної готовності таких дітей до навчання в школі. Недостатній рівень її сформованості у дошкільників з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзії має негативний вплив на рівень їх навчання та соціалізації в закладі початкової освіти.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Над питаннями психологічної готовності дитини до шкільного навчання працювали такі вчені: Л. Виготський, Д. Ельконін, Л. Іщенко, Л. Венгер, Е. Кравцова, Н. Гуткіна, Н. Нижегородцева, В. Шадриков та інші.

За основу готовності до навчання в школі береться певний базис розвитку, без якого дитина не може успішно навчатися в школі.

На думку Л. Виготського, важливим компонентом психологічної готовності до школи є довільність і уміння дітей свідомо підкоряти власні дії правилу, яке узагальнено визначає спосіб дії; уміння орієнтуватися на задану систему вимог; уміння уважно слухати того, хто говорить, і точно виконувати завдання, які пропонуються в усній формі; уміння самостійно виконувати завдання за допомогою зразка (Виготський, Л.С., 1984).

Д. Ельконін акцентує вагу на ступені готовності до шкільного навчання у поєднанні із соціальною зрілістю дитини (Ельконін, Д.Б,1960) .

Науковець Л. Іщенко визначає готовність до школи як психологічний, емоційний, етично-вольовий та фізичний розвиток дитини, який забезпечує їй легку адаптацію до нового етапу життя; усунення (або хоча б суттєве зниження) негативного впливу школи на здоров'я й емоційне благополуччя школяра,

труднощів переходу до нових умов життя, соціальних відносин і нового виду провідної діяльності (Іщенко, Л.В., 2010).

Однак, як показує аналіз психолого-педагогічної літератури, недостатньо вивченим є питання психологічної готовності до школи дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, які будуть навчатися в умовах інклюзії.

Мета наукової публікації. Метою статті є теоретичне обґрунтування необхідності формування психологічної готовності дітей старшого дошкільного віку з порушенням функцій опорно-рухового апарату до навчання в умовах інклюзії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Готовність до школи це, перш за все психологічний, емоційний, морально-вольовий розвиток дитини, і сформоване бажання вчитися.

Готовність дитини до школи складається з певного рівня розвитку розумової діяльності, пізнавальних інтересів, готовності до довільної регуляції поведінки. На думку багатьох дослідників (Л. Венгер, Н. Гуткіна, Е. Кравцова та ін.), саме довільність поведінки молодшого школяра є центральним моментом, що визначає його готовність до навчання, оскільки вона проявляється як у довільності пізнавальних процесів, так і в системі його відносин до дорослого, однолітків і самого себе.

Дітям із порушеннями опорно-рухового апарату притаманні порушення процесів пізнавальної діяльності, сприймання, пам'яті, мислення (Л. Іщенко). Їм властивий неадекватний рівень сформованості самооцінки, недостатня саморегуляція, словесна регуляції дій. Для більшості з них характерна пасивність, залежність від оточуючих, схильність до спонтанної поведінки. Вони не вміють адекватно оцінювати власні можливості, при цьому одні з них є недостатньо критичними до своїх можливостей, переоцінюють їх, інші, навпаки, їх занижують (Н. Гуткіна, Н. Нижегородцева, В. Шадриков та інші).

У дітей зазначеної категорії недостатньо сформована мотиваційна сфера. Вони залишаються в колі дошкільних інтересів, в них переважають ігрові форми поведінки, а шкільні інтереси мають нестійкий та вибірковий характер.

У переважної більшості дітей із порушеннями опорно-рухового апарату не сформований основний механізм особистісної готовності до школи у вигляді домінуванням навчальної пізнавальної та соціальної мотивацій (за Л.Виготським).

Виникнення усвідомленого ставлення дитини з порушеннями опорно-рухового апарату до школи визначається способом подання інформації про неї. Важливо, щоб відомості про школу, які повідомляються таким дітям, були не тільки зрозумілі, але і знаходили емоційний відгук у них. Емоційний досвід забезпечується включенням дітей до діяльності, яка активізує як їх мислення, так і почуття.

Слід відмітити, що в сучасних умовах, розвитком старших дошкільників з порушеннями опорно-рухового апарату, які будуть навчатися в умовах інклюзивної освіти, займається сім'я, педагогічний склад закладу дошкільної освіти або реабілітаційного центру. Саме перед ними стоїть завдання з формування готовності цієї категорії дітей до шкільного навчання.

Висновок. Таким чином, в умовах інклюзії дошкільна освіта має враховувати всі особливості психофізичного розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та використовувати ефективні методики, що забезпечуватимуть системний розвиток старших дошкільників, формуватимуть їх особистісну культуру, сприятимуть самореалізації, саморозвитку і підготовці до навчання в початковій школі.

Перспективи подальших досліджень. Предметом дослідження може стати експериментальне формування психологічної готовності дітей з порушенням функцій опорно-рухового апарату до навчання в школі в умовах інклюзивної освіти .

Список використаної літератури:

1. Выготский, Л. С. (1984).Собрание сочинений: В 6 т., Москва: Педагогика. Т. 4. 367 с.
2. Эльконин, Д. Б. (1960). Детская психология.Москва: МГУ. 327с.